

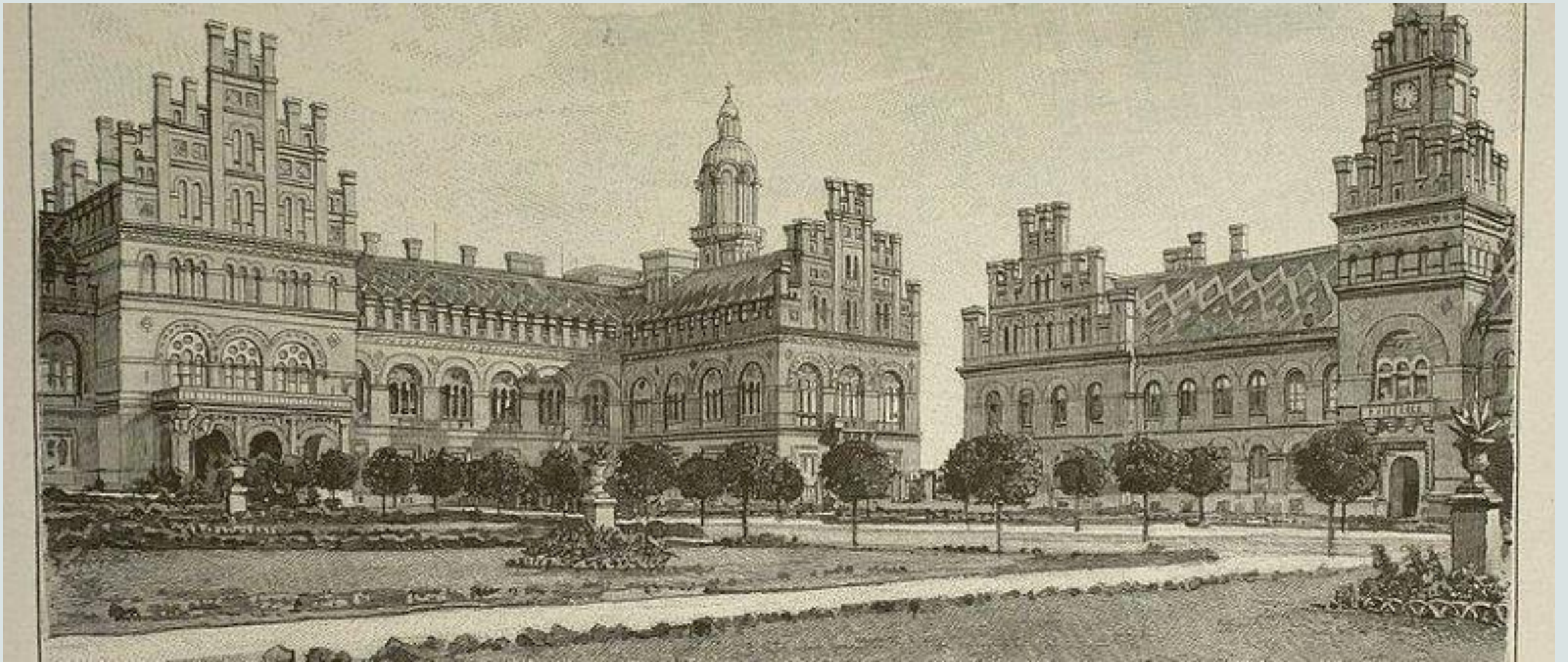
Вишиваний Ярослав Григорович

---

1 серпня 1935

С. ЮСТИНІВКА, НИНІ
ПІДГАЄЦЬКОГО Р-НУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

11 серпня 2008

Університетські святкові й будні

7 березня 1973 року

66 аудиторія

У першому ряду:

Михайло Івасюк (зліва),

Анатолій Добрянський (справа),

Леонід Чернець (другий справа).

У другому ряду:

Ярослав Вишиваний (зліва),

Богдан Мельничук (справа).

12 вересня
1975 року

У колі
викладачів
кафедри
українсько
ї
літератури

1 травня 1983 року

У другому ряду зліва направо: Я. Вишиваний,
А. Фаріон, Ю.Гречанюк

24 квітня 1990 року

Справа наліво:
проф.
Б.Мельничук, доц.
О.Івасюк,
доц. Я.Вишиваний
доц. С.Кирилюк

1996 року

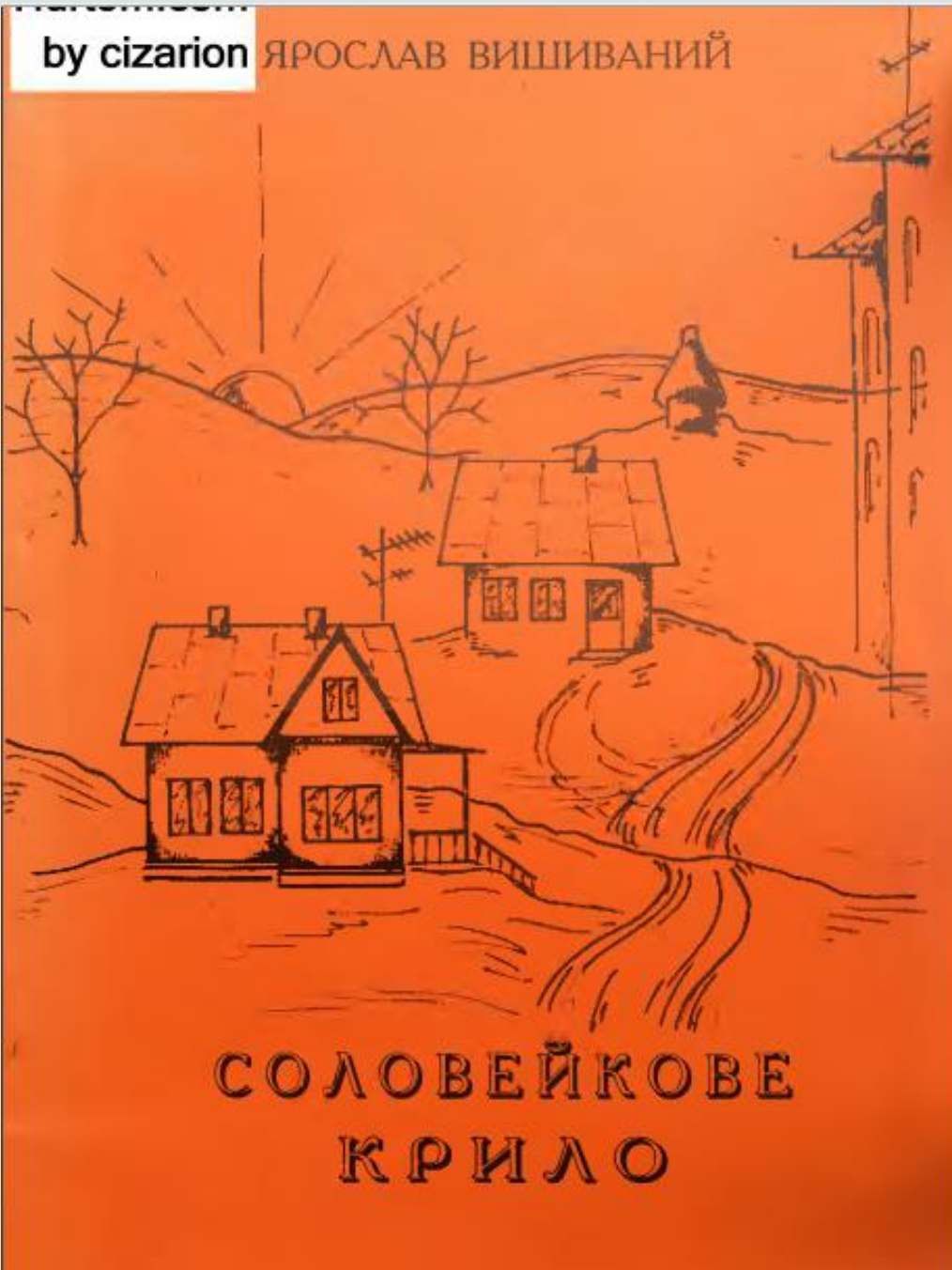
20 лютого 2002 року

65-річчя професора Богдана Івановича Мельничука

Художня творчість у світилах

by cizarion ЯРОСЛАВ ВИШІВАНІЙ

Післямова до
збірки

"Соловейкове
крило" (1998)

професора Богдана

Мельничука

По мові, як-то кажуть, —
післямова.

Автор цієї книжки, Ярослав Григорович Вишиваний, походить із Тернопілля, де народився 1 серпня 1935 р. У п'ятилітньому віці, з "ласки" більшовицьких "визволителів", опинився разом із батьками-хліборобами в Сибіру, на Єнісеї, а в 1944-му — на Донбасі, в кількох кілометрах від Краснодона. І лишень по війні зміг повернутися в рідні краї. Там закінчив Новосіківську десятирічку, культосвітній технікум у Тереховлі, працював художнім керівником районного будинку культури, вчителем музики та співів у середній школі.

Від 1961 року — в Чернівцях: студент-філолог університету, вчитель вечірньої школи, відтак — старший лаборант, викладач, а після захисту кандидатської дисертації — доцент кафедри української літератури.

Вірші та оповідання почав писати ще в шкільні роки. З різножанровими творами виступав у газетах, журналах "Вітчизна", "Зміна", "Тернопіль", у збірниках "Від Дністра до Черемоша", "Сонячний годинник", "Новоліття", "Вокальні ансамблі". Автор мелодій на слова М.Ткача, С.Будного, А.Добрянського, В.Гури, Й.Храпка. Написана ним у співдружності з О.Демиденком пісня "Плаче захмарене небо" стала народною.

Першу новелістичну збірку Я.Вишиваного склали крадії твори, написані впродовж тривалого часу. Вони позначені добрим знанням життя, тонкою спостережливістю, умінням малювати колоритні людські постаті, свіжістю мовної фактури. Радий нагоді поблагословити їх у дорозі до читача.

Богдан Мельничук, член Спілки письменників України, доктор філологічних наук.

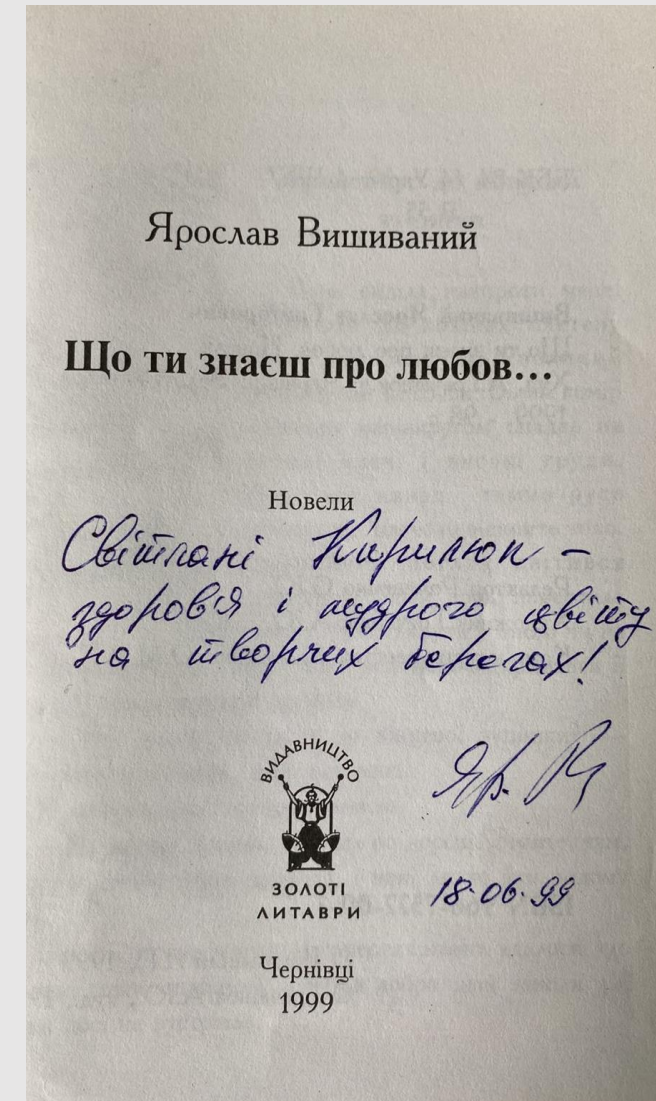
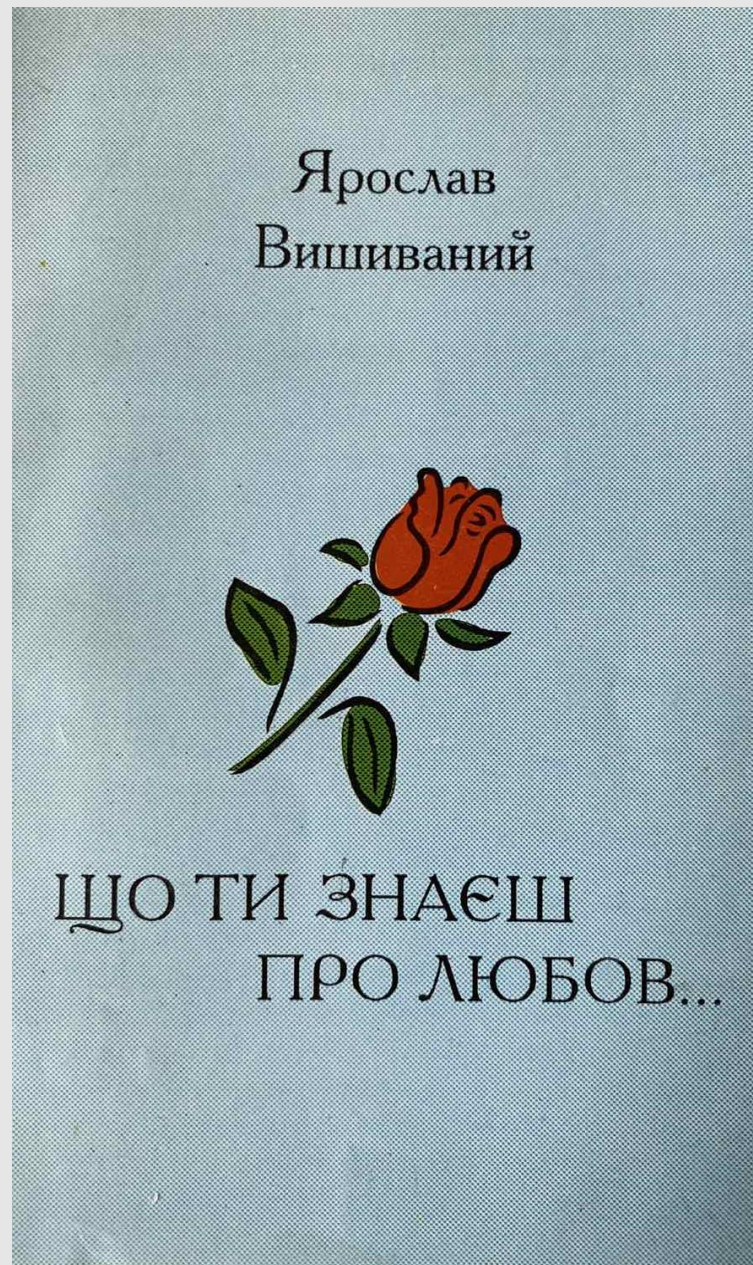
Збірка новел "Що ти знаєш про любов..." (1999)

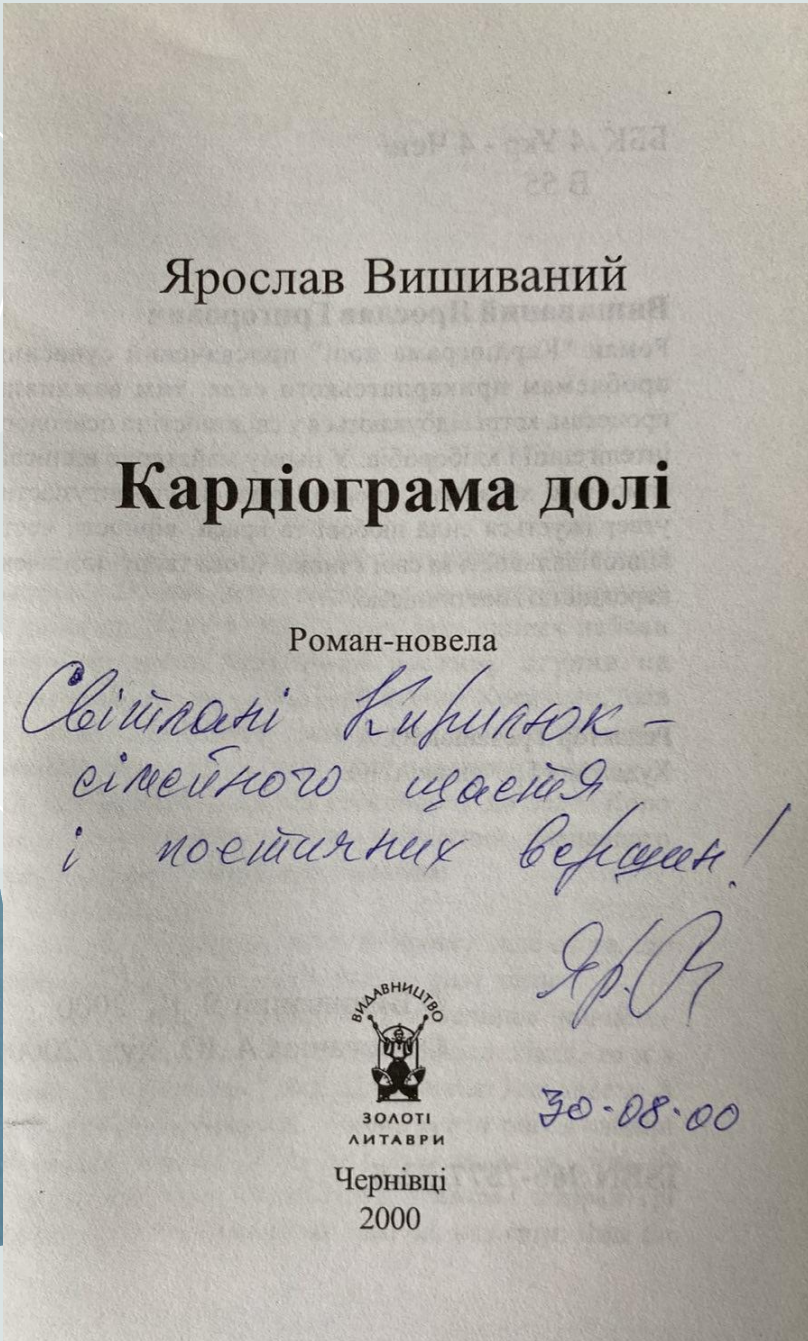
Художнє оформлення

збірки кандидата філологічних

наук **Андрія Гречанюка**, який

нині перебуває у лавах ЗСУ

Роман-новела "Кардіограма долі" (2000)

Художній твір
присвячено пам'яті
сестри Марії

Ярослав Вишиваний

Скажи
мені
правду

Світлані Дмитрівні Курчатко -
щасейя, доброго і пощасливого
Сьомнаго!

Ярослав
Вишиваний

Скажи
мені
правду

Новели

Світлані Дмитрівні Курчатко -
щасейя, доброго і пощасливого
Сьомнаго!

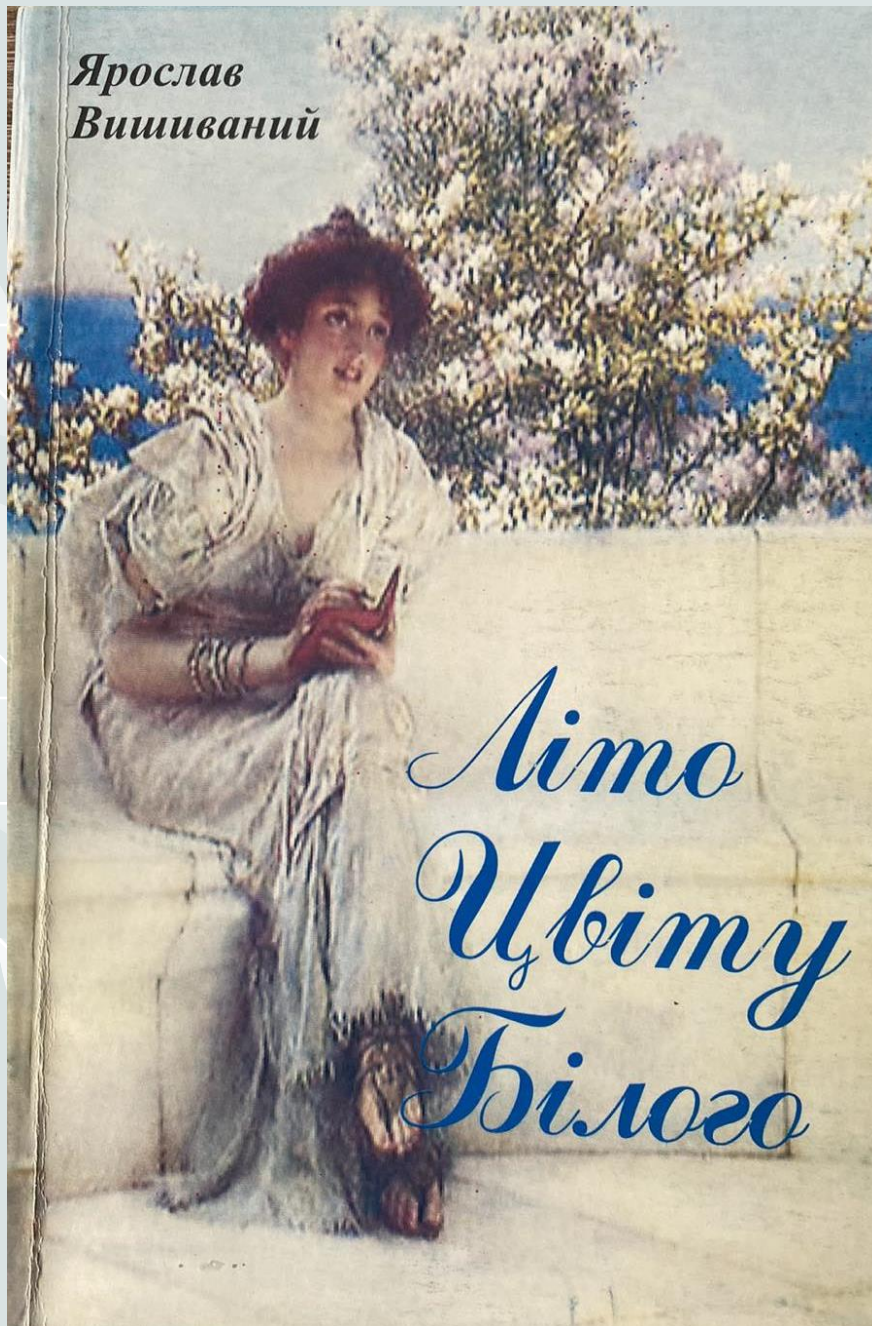
Чернівці
"Рута"
2001

Яр. В.
18.04.01

Збірка новел "Скажи мені правду" (2001)

Художнє
оформлення
А.Гречанюка та
Р. Канюченка

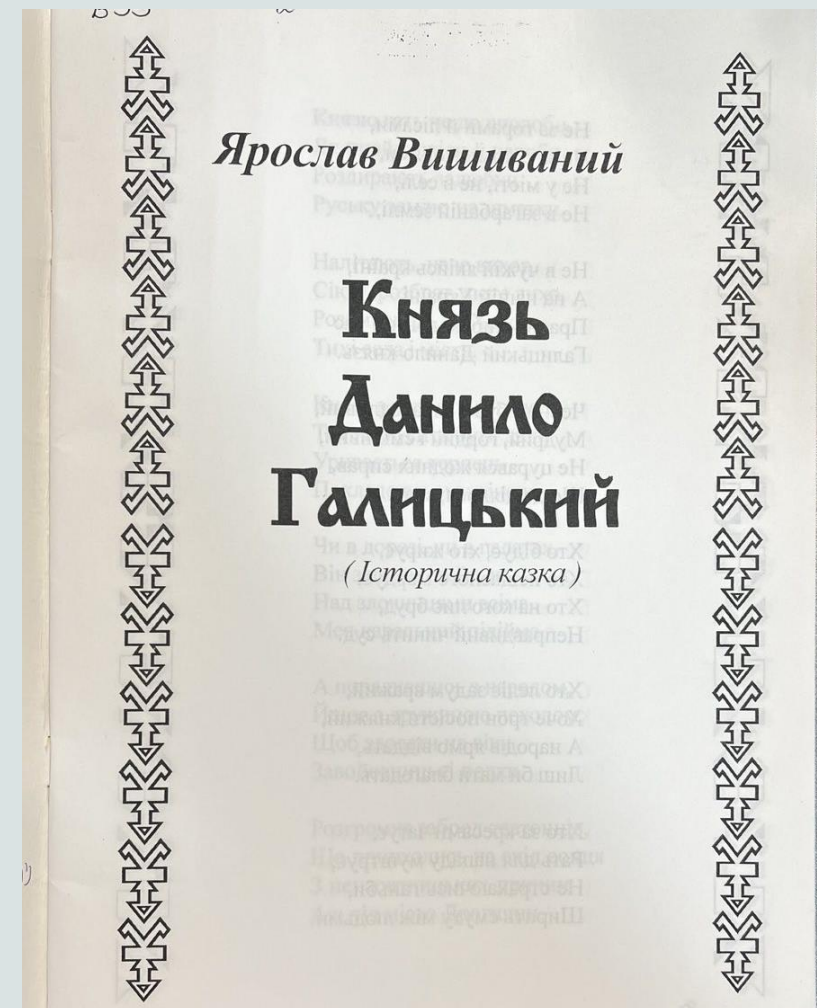
Роман-новела
"Літо цвіту білого"
(2002)

Роман про
непередбачувані
повороти долі, про
загадкові стежки кохання.
Інтригуюча повість про те,
як молодій людині
виграти у життєву
лотерею...

Історична казка
"Князь Данило
Галицький" (2003)

Художнє оформлення Андрія Гречанюка

*Ярослав
Вишиваний*

Абеценики

Остання
прижиттєва
книжка
Я.Вишиваного -
повість
"Абеценики"
(2003)

Здрастуйте!

Я, Лесь Макуха, від завтра – студент першого курсу університету. Наразі не уточнюю ні його назви, ні його факультету, щоб з перших же слів не відреклися від того, з чого почав, чи потім не нам'яли боки за те все, що нарозповідав. Коли ж із прихильністю до мене, чи навіть аж подякувати, що мали хоч якийсь чтиво вдома чи в дорозі, а коли вам усе те ще й сподобалося, то, будь ласка: студент філологічного факультету національного університету на Буковині. Здавалось би, коли б то Київського, чи, принаймні, Львівського, то це, як сказав би "несолодкий" пролетарський письменник Максим Горький, звучало б гордо. Та що вдієш, коли тих "гордо" не скрізь і не для всіх вистачає. Не маю наміру нікого й ніщо ображати чи принижувати, але не все те золото, що блищить. Головне, як вважаю, хто і кого вчить, а де, то не так вже й важливо. Вчитися можна й під сходами, чи ото, як маленький Тарас, у бур'янах, лиш би від знаючого і розумного.

3

Перша сторінка повісті про життя, сповнене несподіванок та інтриг для абецеників - першокурсників, які прийшли завойовувати своє місце у світі. Смішні і сумні історії, в які вони потрапляють, загартовують юні серця, приземляють чи окриляють їхні душі.

Юрій Федюк

Буковина

Четвер,
28 грудня
2023 року
№52 (2876)

Заснована 1885 року, першим редактором газети був Юрій Федюк

bukovyna.site

У Новий рік – з «Буковиною»!

РІК БУВ НЕПРОСТИЙ. Хоча – стоп, кому я це кажу? Рік був жахливий, яким тільки й може бути рік страшної війни. Добровольці й мобілізовані, волонтери з бужуйками, окопними свічками, дронами і студенти з 3D-принтерами, де друкуються запчастини на ці самі дрони та безпілоти... Звільнені українські землі і знищені водою стихією тисячі українських гектарів... Безкінечні ради з могилами загиблих героїв на цвинтарі...

Творчий доробок Ярослава Вишиваного у критиці

«БВ». У номері: 2 стор.

Світлана Руденко: «Екологічна етика – вчення про моральні відносини людини з природою»

Слово про вчителя і тата 3 стор.

Буковинське віче

Заснована 3 листопада 1990 року

№58 (2058)

середя, 4 серпня 2010 року

А ви врятували птаха?

Дуже ошатна книжка Руслани Єфімової з ностальгією назвою «Бузок» щойно побачила світ у видавництві «Букар». Вже за зовнішнім оформленням художників Олени Бокосюк та Людмили Остапенко можна зрозуміти – все тут – для дітей і про дітей. Дитячих книжок в нашій області, як і в Україні, виходить дуже мало. Криза цього жанру триває вже добрих три десятиліття.

Після Платона Воронька, Наталі Забілої, Анастасії Зорич, Любові Забашти, Марійки Підгірянки майже ніхто не береться за дитячу літературу, бо вона дуже складна: дитина ніколи не злізе з крісла і не хапне тебе, що їй недовгодно. І ось маємо нову авторку і доброту з формою і за змістом книжку для дитячого читача.

родиною. Розповідь дуже правдива, вислана в деталях, прониклива. Ця турбота про пташеня ще більше згуртовує родину, викремлює найперші цінності – бути уважними, милосердними, приклад виховує коліс цінні поведінки людей, які зростають на добрих казках, віршах, оповіданнях, повчальних байках, прислів'ях і приказках. Величезний мовний ресурс творить ментальність, був засобом творення свідомості і культури. Нині не лише дитяча література, як й інформаційний простір, технізовані, вєселізовані, гримлять змагальними в силі, а не в інтелекті, керієнік апарату – це посада на рієні заступника РДА, вища, або, можливо, нижча цього рівня? Зважаючи на відповідальність, ця посада прирєняє до заступника голови

Людмила Козачук: «Де порозуміння і підтримка – там і результат завжди буде»

Людмила Козачук народилася у Глибоці. У 2003 році завершила навчання у Буковинському державному фінансово-економічному інституті за спеціальністю «Фінанси», а кваліфікація – економіст. Поряд з тим, у 2009-му здобула ще одну вищу освіту, закінчивши Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президенті України (спеціальність «Державне управління», кваліфікація – магістр державного управління). Із 2002 року Л.П. Козачук працювала в управлінні економіки Глибоцької РДА головним спеціалістом, а в 2006-му була призначена начальником цього ж управління. Із 26 травня минулого року займає посаду керівника апарату райдержадміністрації.

всього штат РДА зі всіма структурними підрозділами 108 чоловік. Знаю, що ви, Людмиле Петрівно, ходите до підрозділу з питань ліквідації наслідків стихійного

потерпілим людям, відновлення життєво-важливих об'єктів, то рішення приймались оперативно, водночас виважено, бо інакше в подібних обставинах діяти просто неможливо. Тому завжди чітко скоординовані роботи, в тому числі і начальника штабу з координації та ліквідації наслідків стихійного лиха Богдана Підлужного, а загалом і всіх управлінь та відділів РДА, відкрито вирішити цілий ряд важливих проблем, пов'язаних зі стихією.

Наша розмова відбувається напередодні вашого ювілейного дня народження. Тож прийміть щирі вітання, побажання подальшої успішної роботи, міцного здоров'я.

«Віче»-вісті

Гуманітарна допомога має потрапити до тих, хто її потребує, а не на ринок, – на цьому акцентував увагу голова обидержадміністрації Михайло Палієв під час апаратної наради з керівниками структурних підрозділів обласної державної адміністрації та територіальних відомств центральних органів виконавчої влади. Михайло Палієв відзначив, що в область вже надійшла і продовжує надходити благодійна гуманітарна допомога постраждалим внаслідок стихійного лиха буковинцям з інших регіонів України, з-за кордону, від небайдужих до чужої біди громадян, і вся вона, за рішенням відповідних комісій, має йти до тих, хто її потребує. Все має робитися у відповідності до законодавства, отримання і розподіл цієї допомоги має відбуватися справедливо, прозоро, – підкресила голова крайової виконавчої влади – Не дасть Бог, а доведеться, що якась частина гуманітарної допомоги, скажімо, з вантажу, який отримала область від НАТО, опиниться на базарі чи, наприклад, у місцевих магазині.

Під час розгляду інших питань порядку денного наради, зокрема, щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг в умовах зростання цін на газ, голова обидержадміністрації звернув увагу керівників відповідних структур на необхідність організувати роботу таким чином, щоб жоден мешканець області, який потребує субсидії, не залишився поза увагою, а процес оформлення документів відбувався без бюрократичної тяганини, з якомога меншими зупинками. Людмила Козачук зазначила, що в області активно ведеться робота з виваженою оплатою житлово-комунальних послуг в умовах підвищення цін на газ.

Прес-служба ОДА

Як чернівчани сплачують борги за житлово-комунальні послуги

За I півріччя п.р. населенню міста було нараховано до фактично сплачено, включючи погашення боргів попереднього періоду, 116,5 млн.грн. Рівень оплати становив 103,3%, так як населення сплачувало не тільки нараховані з початку року суми, але частково погашало борги попередніх років.

Заборогованість населення міста з платежів за житлово-комунальні послуги станом на 1 липня п.р. становила 36,8 млн.грн. Найбільше населення міста заборогувало за централизоване опалення (12,4 млн.грн.), утримання будинків і споруд та придбаних територій (10,2 млн.грн.) та газопостачання (7,7 млн.грн.). Крім того, за I півріччя п.р. населенням міста сплачено 25,1 млн.грн. за використання електроенергії. Станом на 1 липня 2010 року загальна сума боргів становила 53,9 млн.грн.

ІСТІ
І лю-
Ількі

Романтична правда, схожа на легенду...

Про історію написання однієї відомої пісні

ДЕСЬ ПРИБЛИЗНО у ці дні мінає 60 років від часу написання легендарної народної пісні «Плаче захмарене небо», яку створили троє студентів-філологів Чернівецького університету, молоді поети Йосип Храпка з Івано-Франківщини, Олександр Демиденко із Сумщини та Ярослав Вишиваний з Тернопільщини. Писали, як-то кажуть, «на коліні» в університетському гуртожитку, що був неподалік від самої резиденції. Як воно було, вже ніхто достеменно не скаже, бо всі автори пісні, яка враз стала популярною на довгі роки, відлетіли у далекі святі засвіти. Однак легенда, яка зосталася тут, на грішній землі, розповідає, ніби юний, всебічно обдарований майбутній філолог тернополянин Ярослав Вишиваний, за вдачею оптиміст і веселун, того дня був незвично засмучений і награв на баяні сумну мелодію в ритмі вальсу, мугикаючи кілька речень: *Плаче захмарене небо... // В роздумах клени сумні, // – Нам зустрічатись не треба, // – Стиха сказала мені.*

Його однокурсники Йосип і Олександр, відаючи про причину печалі друга, підішли до нього і собі почали мугикати кожен своє, і на мугикали ще дві строфи. Вийшла нелогана лірична пісня. Але коротка. Тому дописали ще по строфі, героя поміняли на героїню, і скоро «хіт» заповнив не лиш аудиторії й коридори ЧДУ, а й взяв у полон усі, охочі до пісень Чернівці, а далі – й усю Україну... Так пісня «Плаче захмарене небо» стала не просто народною, а всенародною, і навіть все-союзною. Принаймні її почула по радіо спочатку на рідній Вінниччині, а потім у Москві. І це стало до певної міри суттєвою мотивацією його переїзду на Буковину в 1968 році.

Отож, текст пісні:
*Плаче захмарене небо,
В роздумах клени сумні,
– Нам зустрічатись не треба,
Стиха ти мовив мені.*

Приспів:

*Словом мене не пораниш,
Вірність свою збережеш,*
Хоч ти мене покидаєш, | (2)
Знай, що тебе я люблю. |*

*Хай у полях громовиця,
Я не зламаюсь в журбі,**
Часто мені брудно сниться
Очі твої чарівні.*

Приспів.
*Справжнє та щастя кохати,
Раз його доля нас,
Як ти посмів розтоптати
Перше кохання моє.*

Приспів.
*Більше побачень не буде,
Різни лежать нам путі.
Серце моє не полюбить
Більше нікого в житті.*

Приспів.

Так сталося, що з легендарного «тріумвірату» авторів мені пощастило бути знайомою тільки з науковцем, викладачем філологічного факультету ЧДУ Ярославом Вишиваним, який, крім того, що був тоді знайомим поетом і композитором, ще й керував студентським хором і дівочим ансамблем «Вишиванка», в репертуарі яких була й пісня – «Плаче захмарене небо». Яка, до речі, дещо дисонувала з оптимістичним образом молодого науковця.

Щоправда, тоді ніхто з нас, студентів, і не здогадувався, що наш завжди веселий, усміхнений, жартівливий молодий викладач і композитор-пісняр Ярослав Григорович з коліски носив за плечима нелегку долю. Народився він у 1935 р., в с. Юстинівка Тернопільської обл. У 1940 році радянська влада виселила усю його родину в далекий Сибір, на річку Снісей. І лиш по війні, 10-річною дитиною, повернувся він у рідні краї.

Після закінчення школи, диригентсько-хорового відділення Тербовлянського культу-

рального училища та філфаку Чернівецького університету, все життя викладав на кафедрі української літератури.

Активно заявляв про себе, як цікавий поет і прозаїк: з різножанровими творами виступав у газетах і журналах «Вітчизна», «Зміна», «Тернопіль», у збірниках «Від Дністра до Черемошу», «Сонячний годинник», «Новоліття» тощо.

Та найбільше відомий, як автор популярних пісень на слова М. Ткача, С. Будного, А. Добрянського, Б. Гурі, Й. Храпка.

ПРО АВТОРА другого куплету пісні Йосипа Храпка відомо лиш те, що все життя відпрацював чесно і плідно учителем у селі Чуньків Заставнівського району. Усе життя писав вірші, чимало з яких ставали піснями... Іноді друкував вірші у місцевій пресі. Помер у 1998 р. в 60-річному віці, від нещасного випадку на власному об'їзді. У 2000 році в пам'ять про друга викладач ЧНУ Ярослав Вишиваний упорядкував і видав збірку його поезій «Смерковий вітер».

Більш відомий з «тріумвірату» сумчанин Олександр Демиденко після закінчення Чернівецького університету вчителював на Чернігівщині. А від 1971-го року – живе і працює в столиці України. Він – автор поетичних збірок «На крилах лелек», «Хто вишив небо журавлями», «Я із сонця і роси», «Плаче захмарене небо», «Дивосон», «Калинові дзвони», а також книжок для дітей «У сузір'ї онуків», «Лисиччине дзеркало», «Україна в нас одна» та ін. До 70-річного ювілею поета вийшло два компакт-диски пісень українських композиторів, написаних на його слова, серед яких – «Плаче захмарене небо».

Наразі випадково дізналася, що іще декілька людей (до того ж, із різних кутків України) претендують на співавторство слів цієї пісні. Оскільки Ярослава Вишиваного вже нема серед живих, щось із цього приводу ствердити чи заперечити неможливо. Але, як на мене, навіть цей факт свідчить про надзвичайну популярність цієї пісні, її істинну народність.

...Сьогодні теж плаче захмарене небо. Але вже з інших причин, аніж 60 років тому... Нітяти

душу рашистська війна проти України. Та все ж обнадіє: віра у перемогу добра над злом, сили творчої – над руйнівною, любові – над людяно-невисництвом. Чим споконвік славилася земля українська. Дай, Боже, нам світлої переможної сили й надалі. І воки вікі!

Галина ТАРАСЮК.

Приурочується 60-літтю легендарної пісні «Плаче захмарене небо» і 85-літтю одного з її авторів Йосипа ХРАПКА...

*Плаче захмарене небо...
Гаснуть зірничі в імлі...
– Нам розлучатись не треба,
– Юність сказала мені...*

*Стали у стрій шістдесяті,
Пекла колгоспного рай...
Кличуть шляхи неполаті
За голубий небокрай!*

*Кожному тільки за двадцять
Смієся, держай і твори!
Сонячні протуберанці
Рвуть батьківські якори.*

*Гнізда лелек на стодалах,
«Кепки» на буйних чубах!
Й серце ще вірить у долю,
Й пісня дзвенить на губах!*

*Грає баян і, як мати,
Слава у хвиртці стоїть...
Нам іще рано вмирати,
Друзі хороші мої!*

*Зріє, мов тиха розмова,
Слова й мелодії сплав.
Ми ще такі гонорові:
Йосип, Сашко, Ярослав.*

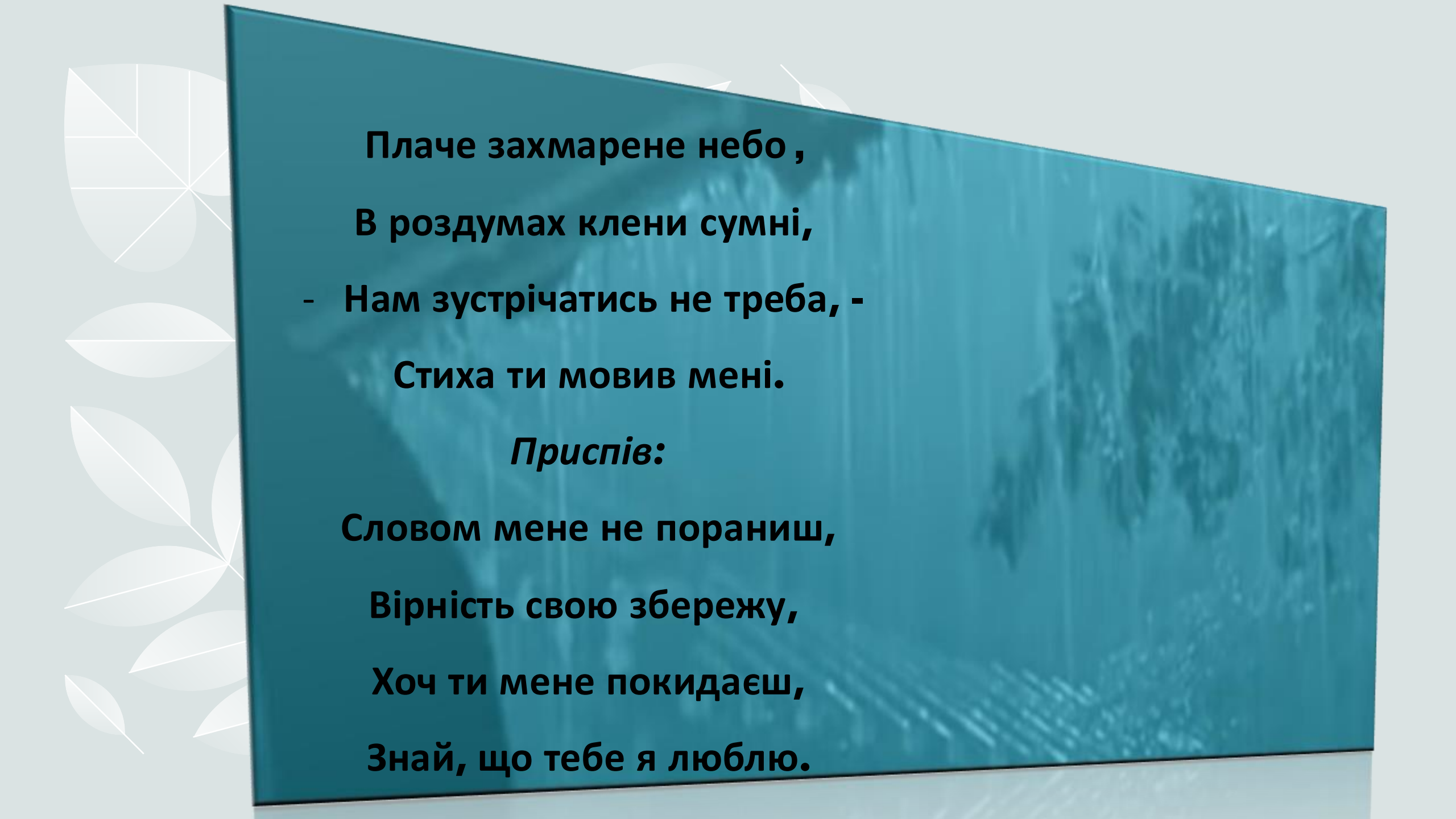
*Нам тільки жити й творити –
Лиш починається день...
Відсвіт небесній молитви –
Луни забутих пісень.*

*Плаче захмарене небо,
Гасне в очах беззвід...
Нам розлучатись не треба
Пісня ридеє услід...*

Публікація Галини Тарасюк у газеті "Буковина" від 28 грудня 2023 року про історію написання відомої пісні "Плаче захмарене небо"

Пісню "Плаче захмарене небо", що згодом стала народною, написали студенти-філологи Чернівецького університету - Ярослав Вишиваний, Йосип Храпка, Олександр Демиденко

Демиденко

**Плаче захмарене небо ,
В роздумах клени сумні,
- Нам зустрічатись не треба, -
Стиха ти мовив мені.**

Приспів:

**Словом мене не пораниш,
Вірність свою збережу,
Хоч ти мене покидаєш,
Знай, що тебе я люблю.**

Середина 60-х років минулого століття. В редакції сохирянської районної газети «Дністрові зорі» з'явився новий працівник – Едуард Йосипович Канарський. Його, випускника філологічного факультету Чернівецького держуніверситету, редактор часопису Іван Лаврентійович Чайка запросив обійняти посаду відповідального секретаря. Поселили нас – автора цих рядків завідувача відділу листів і масової роботи з робітльщиками, Юхима Семеновича Гусара – завідувача відділу сільського господарства, Олекса Станіславовича Бондаря – літературного працівника і його, Едіка, – в сіль Станіславовича Бондаря – літературного працівника, оскільки всі були приїжджі. Ми з Юхимом – з сіл Михайлівка і Ломачинці, що за декілька кілометрів від райцентру, Олекса з Хмельниччини, а Едік – з Івано-Франківщини.

Ті наші юнацькі роки, перші творчі кроки в журналістиці і на ниві літературній згадуються, як щось особливо дороге. І дні ті, проведені разом під дахом «обцегги», стали святом, яке завжди, принаймні, зі мною. Писали замітки, статті, нариси, кореспонденції, писали вірші, оповідання, новели... І сперечалися, як кажуть, до хрипоті; з приводу і без приводу, про політику і літературу, про дівчат і сенс життя взагалі... Ось тоді вперше почув ім'я Ярослава Григоровича Вишиваного. Про нього, свого однокласника у Чернівецькому держуніверситеті, розповідав Едік Канарський. Розповідав з любов'ю, повагою. Вже тоді я знав, що «Славо дуже гарний друг, що він був душею їхнього відділення української мови і літератури, що писав пісні, дуже гарно співав і був організатором студентської художньої самодіяльності, оскільки ще до університету закличив Теробовлянський культосвітній технікум на рідному Тернопіллі. Хочеш познайомлю?» І познайомив.

Не скажу, що ми з Ярославом Григоровичем стали великими друзями, оскільки вир життя крутив його по-своєму, а мене по-своєму. Однак дороги наші пересіклися, щоб відтак не розбігались аж надто під великим кутом. Невдовзі я став студентом філологічного факультету Чернівецького університету (українська мова і література), а він, Ярослав Григорович, був тут же старшим лаборантом, відтак викладачем. Тож, хоч і не викладав у моєї групи, однак час від часу здибалися то на перервах, то у університетській бібліотеці. Він і порадив мені, оскільки сам заглибився в творчість колишнього журналіста газети «Радянська Буковина», відомого письменника Володимира Бабляка, взяти темою дипломної дослідження прози цього автора. І я, оскільки дуже уподобав романи «Вишневий сад» та «Жванчичи», дослухався до поради. Ярослав Григорович і став керівником моєї дипломної роботи «Пейзаж у творчості Володимира Бабляка».

Сільки цікавого дізнався я від дослідника творчості Володимира Самійловича! Ярослав Григорович познайомив мене з сестрою лужинкою вже на той час письменника – Галиною

Самійловичою. І та надала мені неочікувану допомогу, аби я написав дипломну і успішно захистив її.

А Ярослав Григорович? Він захистив кандидатську дисертацію і став доцентом кафедри української літератури. Його любили студенти, а він любив свій предмет – українську літературу. І вірно слушив тим, хто прагнув знати її. Надто поважав український фольклор, і читав лекції з розробленого самим курсу з багатства народної творчості. Бо ж музика була його осявом, його вічною любов'ю, яку носив у серці. І слово також.

Пригадую, років зо двадцять тому перебував в одному з санаторію Трушківця. Всі, кому хоч раз довелось відвідати це курортне містечко, знають про традицію і мешканців. І пацієнтів здравниці збиралися в обідню пору чи надвечір'я біля центрального бювету і співати. Завжди знаходиться «знавець» української пісенної творчості і керує цим вельми приємним дійством. Співаки згадують пісні від діда-прадіда, сучасні популярні твори. Так ось, керівник-організатор спонтанного хору раптом запропонував: «А давайте заспіваємо українську народну пісню: «Плече захмарене небо», і полилось:

*Плече захмарене небо,
В роздумах клени сумні,
«Нам зустрічатись не треба», -
Стиха ти мовив мені.*

Журливу мелодію підхопили десятки людей, і лінула вона у високости, як щира новела про велику любов: проте, що коханий «вірність навів збереже», хоч би на полях яка була громувця... Коли співаки вже розкодилися, підійшов до керівника хору – Помиластесь, шановний – кажу – Пісня не народна, вона має авторів.

У відповіді здивування: «Невже? Я й не знав».

Написали її в Чернівцях Ярослав Вишиваний та Олександр Демиденко, – кажу.

Зійшлися на тому, що коли пісня співають і вважають народною, то це найвища оцінка і їй, і її авторам.

Згодом де тільки не чув цієї пісні у виконанні звичайних людей – і в поїзді, і на чорноморських одеських та кримських пляжах, і у виконанні ама-

Кардіограма долі

Ярославу Вишиваному виповнилось би – 75

торів містечка Хмельник на Вінниччині, і, навіть, на Золотих пісках Болгарії. Чи може бути краший попіт рідної країни?

Вже нині, прочитавши статтю «Процання з Ярославом Вишиваном» в газеті «Буковина» (№53 (1786) за вівторок 22 лютого 2008 року), яку багаторічний друг Вишиваного, котрий знав і працював з ним впродовж майже 47 років, професор, письменник Богдан Мальничук присвятив світлій пам'яті педагога, митця і літератора, дізнався чимало подробиць із невгледного, тернистого життєвого шляху людини, що знайшла себе, досягла вершин земного буття в нас, на Буковині.

Народився Ярослав Григорович Вишиваний 1 серпня 1935 року в невеличкому селі Юстинівка Підкарпатського району Тернопільської області. У 1940 році його, п'ятирічного хлопчика, разом з батьком, матір'ю та сімома братиками і сестричками нові «червонозоряні вихователі», зайшли претензійно на господарів української землі, вивезли до Сибіру. В дорозі дві сестрички померли. Їх тільки було викинуто з товарняка. Мати, не витримуючи горя, пробувала покінчити з життям, однак її врятували. Горбатілі на чужині Вишивани до 1948 року – по чотири роки над Єнісеєм і на Донбасі. Відтак їм дозволили повернутися на батьківщину.

Славо закінчив у сусідньому селі Новосілка середню школу, згодом, як зазначалося вище, культосвітній технікум у Тербовлі. Працював художнім керівником районного будинку культури, вчителем музики і співу.

Але спрага знань не давала спокоя, він прагнув вчитися далі, отож дорога пролягла на сусідню з Тернопільям Буковину. Славо стас студентом Чернівецького університету. Саме тут найяскравіше запалапа Вишиваного зоря. Тут жинився, тут народились в нього сини Ігор та Андрій і з'явилися пішки у самостійне велике життя, тут став педагогом вищої школи, кандидатом

філологічних наук, доцентом, відомим композитором, письменником.

Ярослав Григорович – автор низки популярних пісень на вірші Михайла

Ткача, Степана Будного, Анатолія Добрянського, Богдана Гури, Йосипа Храпка... Організував вокальний двочасний ансамбль, який виконував зі сцен області і України і його пісні, і твори інших популярних композиторів.

Згадує колишня студентка, а нині відома письменниця Віра Китайгородська: «Коли у розкладі лекцій у графі «випладає» ми побачили прізвище Вишиваний – це вже стало очікуванням дивовижної людини, якоюсь особливий, що мала б підтвержувати своє прізвище. І ось до аудиторії заходить надзвичайно світлий з небесним очима чоловік – усміхнений і щасливий, і таким ми його бачили впродовж всієї студентської каденції. Ніхто не здогадувався, що там творилося у душі. Він був завжди усміхнений, привітний, веселий. Тільки один раз я чула, як він співав, але цього було достатньо, аби зрозуміти – Ярослав Вишиваний міг стати знаменитим артистом. А вже його письменницька творчість – зразок добротної класичної прози. Він творив її тихо, ніби якоюсь не помітно, не суєтно, не вбиваючи собі місця в літературних колах. Приніс свою книжечку до редакції і десь аж через 15 років після звичайного філфаку. Якоюсь ніяковою похвал збірку на стіл і сказав: «Може, щось вибереш». Світло і щиро жив, тихо і світло пішов з життя».

При зустрічах з Ярославом Григоровичем автор цих рядків ділився своїми творчими задумами, радився з приводу сюжетних колізій своїх творів. І отримував слушні поради. А якоюсь спитав: «Чому ви не пишете?» «Я набирався досвіду», – почув у відповідь.

Очевидно, а шістьдесят Ярослав Григорович відчув, що вже має що сказати людям, і що слово його вже готове бути відповідальним. У 1988 році виходить перша книжка його новел «Сольвейкове крило». А відтак з'являються, і до-

сять через невеликий проміжок часу інші: «Що ти знаєш про любов...» (1999), «Кардіограма долі» (2000), «Скажи мені правду» (2001), «Літо цвітіння білого» (2002), «Абецемики» (2003). А «Вони позначені добрим знанням життя, тонкою спостережливістю, значним людським психологією, вмінням малювати колоритні постаті, свідомі мовної культури», – так відгукнувся редактор першої з них «Сольвейкове крило» Богдан Мальничук. Високу оцінку дали творам Вишиваного редактори, рецензенти книг, науковці, письменники Олександр Романенко, Юрій Гречанюк, Анатолій Добрянський, Борис Бунчук, Лідія Ковалевська, пауреати Шевченківської премії Роман Іванюк та Марія Матіос. Ще у 2001 році Роман Іванюк рекомендував Ярославу Вишиваного в членів Національної спілки письменників України: «Збірки новел Я. Вишиваного «Сольвейкове крило», «Скажи мені правду», «Що ти знаєш про любов» прості і щирі, але глибоко художні... Я з цікавістю читав повість «Кардіограма долі»: це дуже актуальний твір, який намагастись вивести сучасного читача із споживацької совдепівської стежки на шлях ініціативного життя в незалежній державі». Однак в Чернівецькій обласній організації Національної спілки письменників України тоді не прислухалися до оцінки творчості Вишиваного видатним письменником.

Повість не має кінця. Як і не має кінця прагнення людини жити доволу, а то і вічно. Хоч дуже добре знає, що вічності на землі нікому нема і ніколи не буде. Вічність у тайнах Всевагі, – вкладає такий висновок у уста свого героя Лєся Макухи з повісті «Абецемики» автор. – І повість моя буде жити доти, доки викликати до себе хоч якийсь інтерес. Поза тим її чекає тільки упокій. Однак на тому будьте здорові! Дасть Бог, може, колись і зустрінемося. Тоді я вам ще про щось розповім».

Як хочеться, щоб він, Ярослав Григорович Вишиваний, ще про щось розповів, однак не може – відлетів на сольвейковому крилі за горизонт життя. Нам залишив свою повість. Тож пам'ятаймо: «Повість моя буде жити доти, доки викликати хоч якийсь інтерес».

Поховали Ярослава Григоровича, як він і заповадав, у його маленькому, але такому рідному і дорогому селі Юстинівка – поруч з могилами матері Агафії та батька Григорія. 12 лютого виповнилось два роки його пам'яті.

А 1 серпня – йому виповнилось 675. Тож продовжимо кардіологію долі Ярослава Вишиваного нашою пам'яттю про нього.

Михайло БРОЗИНСЬКИЙ
На фото: з Едуардом Канарським та Ярославом Вишиваним. 1987 рік.

Публікація Михайла Брозинського в газеті "Буковинське віче" від 4 серпня 2010 року з нагоди 75-річчя від дня народження Ярослава Вишиваного

В
Н
И
П
С
И
Н

Т
К
А
В
У
Б
Е
Т
І

"Повість не має кінця. Як і не має кінця прагнення людини жити довго, а то й вічно. Хоч дуже добре знає, що вічності на землі нікому нема й ніколи не буде. Вічність – у таїнах Всесвіту. І повість моя буде жити доти, доки викликатиме до себе хоч якийсь інтерес. Поза тим – її чекає тільки упокій. Однак на тому будьте здорові! Дасть Бог, може, колись і зустрінемося. Тоді я вам ще про щось розповім..."

Символічні фінальні рядки із повісті "Абеценики".

Ярослав Вишиваний